

د پوهنې وزارت

د تعلیمي نصاب، د ښوونکو د روزنې

او د ساینس د مرکز معینیت

د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي

کتابونو د تالیف لوی ریاست

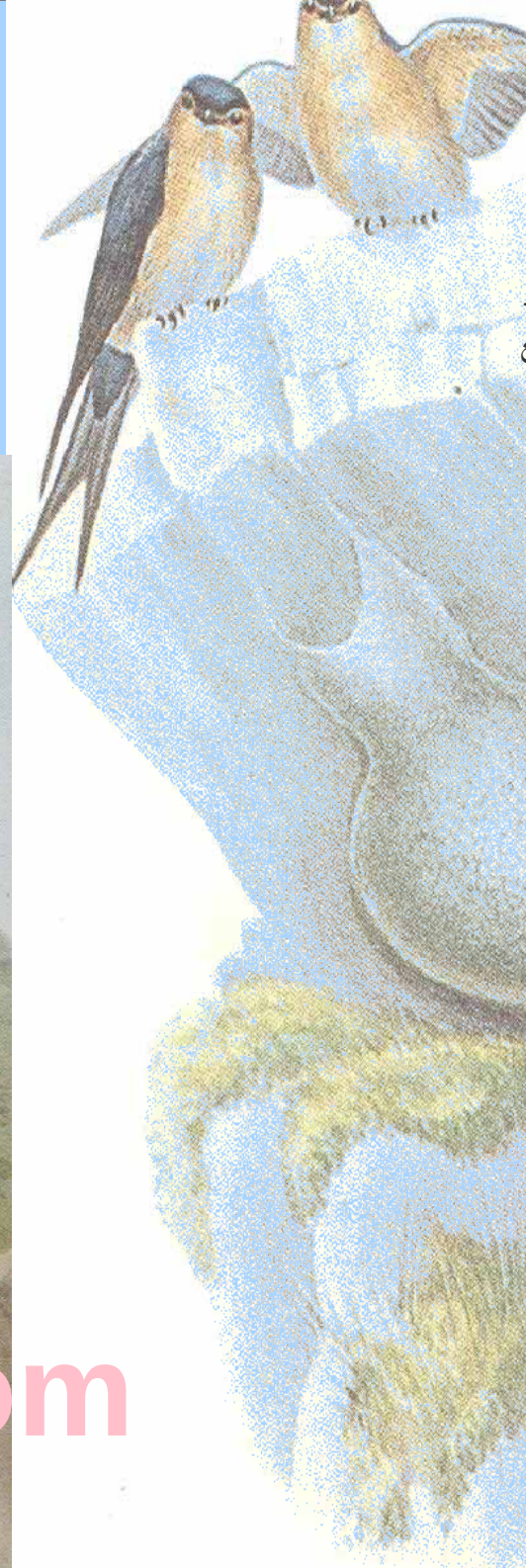
د رسامۍ هنر

خلورم ټولګی

کال: ۱۳۹۰ هـ. ش.

Ketabton.com

د پوهنې وزارت

د تعلیمي نصاب، د ښوونکو د روزنې

او د ساینس د مرکز معییت

د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي

کتابونو د تالیف لوی ریاست

د رسامۍ هنر

خلوړم ټولګی

د چاپ کال : ۱۳۹۰ هـ . ش.

الف

د کتاب د تالیف، خپرني او تدقيق کمېټې

ليکوالان:

۱. محمد ظاهر طاهري د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارټمنت امر.
۲. سید انور میچخیل د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارټمنت علمي غړی.
- ۳.

تایید او مطالعه:

ملي شورا:

د ولسي او مشرانو جرگې د دیني چارو، پوهني او لوړو زده کړو د کمیسیونونو غړي.

د علومو اکاډمي:

سرڅیړونکی عبدلوله واجد د علومو اکاډمي د ژبو او ادبیاتو د مرکز رئیس.

د څېړنې او تدقيق کمېټې:

د کابل پوهنتون:

پوهندوی محمد رفیق رفیق د کابل پوهنتون د ژبو او ادبیاتو د پښتو څانګې استاد.

د پوهني وزارت:

۱. عبدالدين شپون د پوهني وزارت مشاور.

۲. نفسه پوپلری- د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارټمنت علمي غړی.

۳. محمد غالب الله یار د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارټمنت علمي غړی.

۴. ادیتور: د سر مؤلف مرستیال سید محمود کارکر د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف

ریاست د پښتو د دیپارټمنت علمي غړی.

۵. محمد شفیق برنا یار د هنرونو د مسلکي لاسي ښوونکی.

۶. بلقیس احمدی د هنرونو د مسلکي لاسي ښوونکی.

د محتویاتو، سیاسي، فرهنگي او دیني برخو د څېړنې او کره کتې کمیټې:

- ډاکټر عطاء الله واحدیار د پوهني وزارت ستر سلاکار او د نشراتو رئیس.

- دوکتور محمد یوسف نیازی د پوهني وزارت سلاکار.

- د مؤلف مرستیال محمد سهراب دایدار.

د څېړنې او تدقيق د څارنې کمیټه:

- دکتور اسدالله محقق د تعلیمي نصاب د پراختیا، د ښوونکو د روزنې او د ساینس مرکز معین
 - دکتور شېر علي ظرفي د تعلیمي نصاب د پراختیا د پروژې مسؤل
 - د سر مؤلف مرستیال عبدالظاهر گلستانی د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف لوی رئیس
- کمپوز او ډیزاین: میر محمد سهیل انصاري، حمید الله غفاري

ملي سرو د

دا وطن افغانستان دی دا عزت د هر افغان دی
کور د سولې کور د توري هر بچی یې قهرمان دی
دا وطن د ټولو کور دی د بلوڅو د ازبکو
د پښتون او هزاره وو د ترکمنو د تاجکو
ورسره عرب، گوجر دي پامېریان، نورستانیان
براهوي دي، قزلباش دي هم ایماق، هم پشه یان
دا هیواد به تل خلیږي لکه لمر پر شنه آسمان
په سینه کې د آسیا به لکه زړه وي جلاویدان
نوم د حق مودی رهبر وایو الله اکبر وایو الله اکبر

بسم الله الرحمن الرحيم

د پوهنې د وزیر پېغام

گرانو ښوونکو او زده کوونکو،

ښوونه او روزنه د هر هېواد د پراختیا او پرمختګ بنسټ جوړوي. تعلیمي نصاب د ښوونې او روزنې مهم توک دی چې د علمي پرمختګ او ټولنې د لږتیاوو له مخې رامنځته کېږي. څرګنده ده چې علمي پرمختګ او ټولنیزې لږتیاوې تل د بدلون په حال کې وي. له دې امله لازمه ده چې تعلیمي نصاب هم علمي او رغنده انکشاف ومومي. البته نه ښايي چې تعلیمي نصاب د سیاسي بدلونونو او د اشخاصو د نظریو او هیلو تابع شي.

دا کتاب چې نن ستاسو په لاس کې دی، پرمهدې ارزښتونو چمتو او ترتیب شوی دی. علمي ګټورې موضوعګانې پکې زیاتې شوې دي. د زده کړې په بهیر کې د زده کوونکو فعال ساتل د تدریسي پلان برخه ګرځېدلې ده.

هیله من یم دا کتاب له لارښوونو او تعلیمي پلان سره سم د فعالې زده کړې د میتودونو د کارولو له لارې تدریس شي او د زده کوونکو میندې او پلرونه هم د خپلو لوڼو او زامنو په باکیفیته ښوونه او روزنه کې پرله پسې ګډه مرسته وکړي چې د پوهنې د نظام هیلې ترسره شي او زده کوونکو او هېواد ته ښې بریاوې ور په برخه کړي.

زه پر دې ټکي پوره باور لرم چې زموږ گران استادان او ښوونکي د تعلیمي نصاب په رغنده پلي کولو کې ستره دنده او دروند مسؤلیت لري.

د پوهنې وزارت تل زیار کاري چې د پوهنې تعلیمي نصاب د اسلام د سپېڅلي دین له بنسټونو، د وطن دوستۍ د پاک حس په ساتلو او علمي معیارونو سره سم د ټولنې د څرګندو لږتیاوو له مخې پراختیا ومومي.

په دې ډګر کې د هېواد له ټولو علمي شخصیتونو، د ښوونې او روزنې له پوهانو او د زده کوونکو له میندو او پلرونو څخه هیله لرم چې د خپلو نظریو او رغنده وړاندیزونو له لارې زموږ له مؤلفانو سره د درسي کتابونو په لایښه تالیف کې مرسته وکړي.

له ټولو هغو پوهانو څخه چې ددې کتاب په چمتو کولو او ترتیب کې ښې مرسته کړې، له ملي او نړیوالو درنو موسسو، او نورو ملګرو هېوادونو څخه چې د نوي تعلیمي نصاب په چمتو کولو او تدریس او د درسي کتابونو په چاپ او وېش کې ښې مرسته کړې ده، مننه او درناوی کوم.

ومن الله التوفیق

فاروق وردگ

د افغانستان د اسلامي جمهوریت د پوهنې وزیر

فهرست

شماره

مخ

۲-۱	لو مری لو ست:.....
۴-۳	دو هم لو ست:.....
۶-۵	دریم لو ست:.....
۸-۷	خلورم لو ست:.....
۱۰-۹	پنجم لو ست:.....
۱۲-۱۱	شیرم لو ست:.....
۱۴-۱۳	اووم لو ست:.....
۱۶-۱۵	اتم لو ست:.....
۱۸-۱۷	نهم لو ست:.....
۲۰-۱۹	لسم لو ست:.....
۲۲-۲۱	یرو لسم لو ست:.....
۲۴-۲۳	دوو لسم لو ست:.....
۲۶-۲۵	دیار لسم لو ست:.....
۲۸-۲۷	خوار لسم لو ست:.....
۳۰-۲۹	پنجاه لسم لو ست:.....
۳۲-۳۱	سیار لسم لو ست:.....
۳۴-۳۳	اوو لسم لو ست:.....

۳۶-۳۵	: اقلسم لوست
۳۸-۳۷	: نولسم لوست
۴۰-۳۹	: شلم لوست
۴۲-۴۱	: یوړ ویشتم لوست
۴۴-۴۳	: دوه ویشتم لوست
۴۶-۴۵	: درویشتم لوست
۴۸-۴۷	: خلیړ ویشتم لوست
۵۰-۴۹	: پنځه ویشتم لوست
۵۲-۵۱	: شپږ ویشتم لوست
۵۴-۵۳	: اوه ویشتم لوست
۵۶-۵۵	: اته ویشتم لوست
۵۷	: نه ویشتم لوست
۵۸	: دېرشتم لوست

لومړۍ لوست

خربوزه

موږ څه: د پېنسل په واسطه د خربوزي د باندنيو کرنيو له انځور و لو او هغې ته له پر داز وړ کو لو سره د زده کو و نکو اشنا کېدل.

پوښتي:

- خربوزي کوم رنگونه لري؟
- دکال په کوم فصل کې خربوزي پيدا کېږي؟

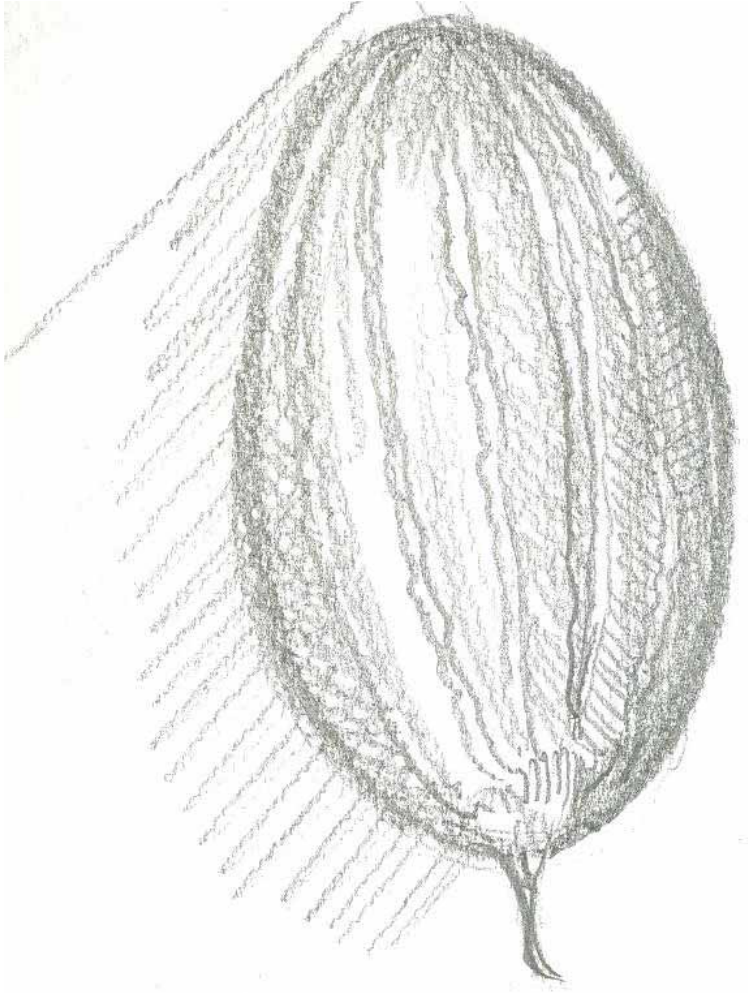
سران ښوونکي دي:

د يوه هندسي چوکاټ په دنده کې د خربوزي د انځورولو په اړه زده کوونکو ته معلومات ورکړي او له هندسي وسايلو نه په گټه اخيستمته دي د ټولگي په توره دره د خربوزي شکل انځور او سکيچ کړي. زده کوونکي دي دهغه په رسمولو وگماري.

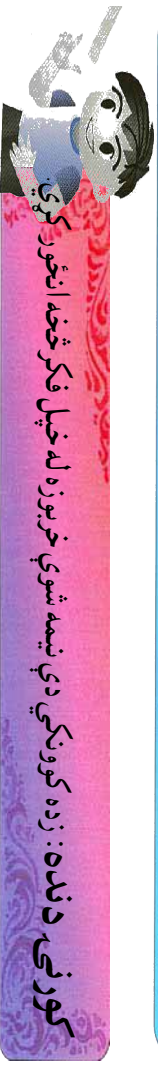
فعاليتونه:

زده کوونکي دي لومړۍ په محوري خطونو د خربوزي شکل اندازه کړي، وروسته دي دهغې باند يني خطونه انځور او پر داز وړکړي.

ارزونه:

- د پورتي شکل سمه ليدنه.
- د باندنيو خطونو سم درک.

دویم لوست

خربوزه

موخه: د خربوزي له انځور و لو او رنگه کولو سره د زه کوونکو اشنا کول.

پوښتي:

- د خربوزي د جوړښت او رنگ په اړه څه ویلي شې؟
- له کومو ولایتونو څخه خربوزي کابل ته راوړل کېږي؟

ګران ښوونکی دي:

د خربوزي د جوړښت او رنگونو په اړه زده کوونکو ته معلومات ورکړي. دا انځور و لو او د رنگه کولو په وخت کې دې ورته مسلکي لارښوونه وکړي.

فعالیتونه:

زده کوونکي دې پورتنۍ شکل انځور او د ښوونکي په لارښوونه رنگه کړي.

ارزونه:

- پهرنگونو پوهيدنه او په مناسبو ځايونو کې ورڅخه گټه اخيستنه.
- د کاغذ تناسب په پام کې نيول شوی دی.

کورنۍ، دنده: يوه خبريزه انځور او رنگه کړۍ!

درېم لوست

د فیل ککړۍ

موڅه: د فیل د ککړۍ د باندنيو خطونو له انځورولو سره د زده کونکو اشنا کول.

پوښتنې:

- په انځورولو کې د فیل ککړۍ ښه مودل دی، که وي ولې؟
- د پیل د غټوالي او زور په هکله څه ویلې شې؟

ښاغلی ښوونکی دی:

دهنري فورم په نظر کې نیولو سره د پیل ککړۍ د تړلګي په توره دره سکېچ کړي او بیا دې زده کوونکي په ډلو ویشي. هر ډله دې د توري درې او د کتاب انځور په پام کې ونيسي. کار دې پیل کړي. دهرې ډلې په کار باندې دې وغوړې چې د دوی د تشویق سبب شي.

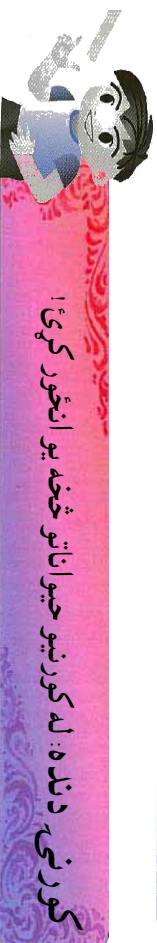
فعالیت:

د زده کونکو هره ډله دې د فیل د ککړۍ په اړه فکر وکړي او بیا دې د توري درې او د کتاب د انځورونو نه په ګټه اخیستنه د فیل ککړۍ سکېچ کړي او وروسته دې هره ډله خپل کار نثرونه وروښيي.

ارزونه:

- د فیل دککړی، باندني خطونه سم کارول شوي دي؟
- د هنري اثر پاکوالی او نظافت په پام کې نیول شوی دی؟

کورنۍ دنده: له کورنیو حیواناتو څخه یو انځور کړئ!

څلورم لوست

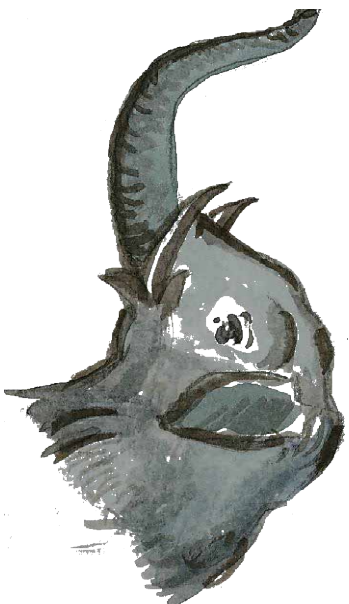
د فيل کورۍ

موڅه: د فيل دکورۍ د باندنيو کړنيو له انځورولو او رنگه کولو سره د زه کوونکو اشنا کول.

پوښتني:

- فيلان په کومو ځايونو کې ژوند کوي؟
- زموږ په گران هيواد کې پيلان شته؟

گران ښوونکي دي:

د سواليو سم ځوابونه زده کوونکو ته ووايي او د انځورولو په لارو چارو دي يې وپوهوي. د انځورولو او د رنگه کولو په وخت کې دي له دوی سره لږمه مرسته وکړي!

فعاليت:

د کتاب شکل ته په څير وگورئ او په سميچ کولو يې پيل وکړئ او د ښوونکي په مرسته يې د رنگه کولو هڅه وکړئ!

ارزونه:

- له رنگه کورلو سره مینه
- دسوالو سم ځوابونه

کورنی، دنده: یو فیل انځور او رنگه کړئ!

پنځم لوست

توربانجنې

موخه: د توربانجنې له سسکيچ او پرداز ورکولو سره د زده کوونکو اشنا کيدل.

پوښتنې:

- توربانجنې ونه لري که بولئ؟
- د توربانجنې پوټکۍ او خواړه کوم رنگونه لري؟

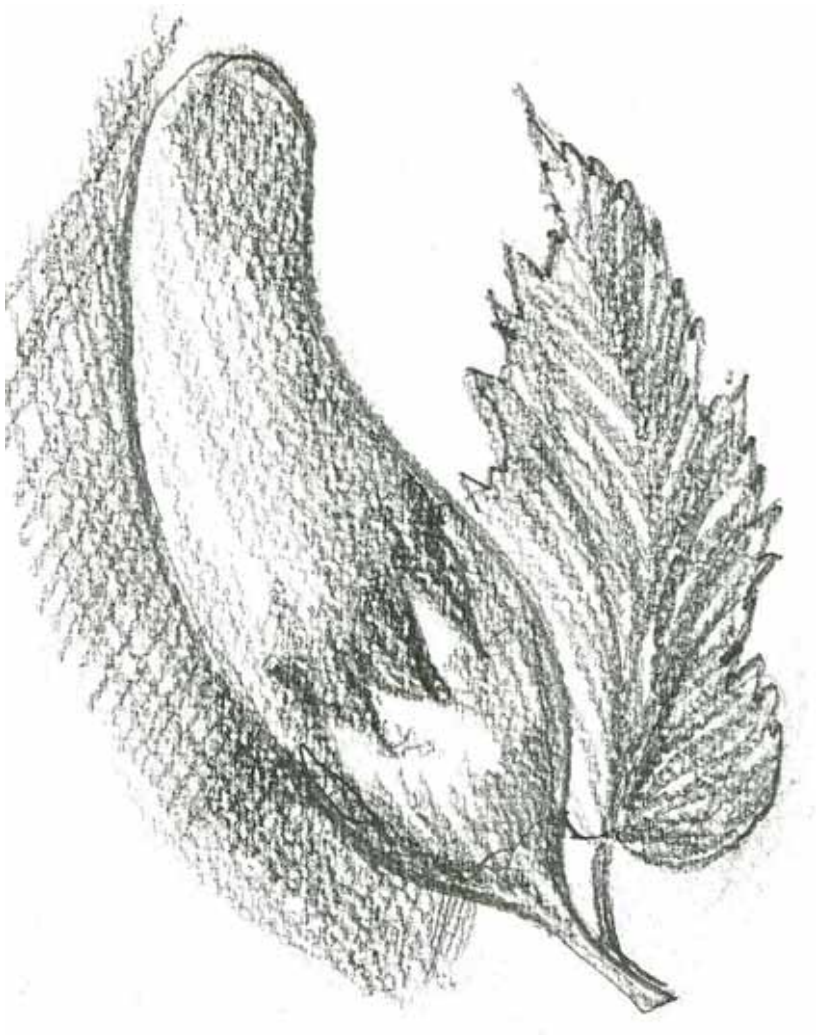

ښاغلی ښوونکی دې:

زده کوونکي په ډلو ویشي او هره ډله دې په چوکاټ کې د ننه په سسکيچ او رنگه کولو وغږېږي. خپل کارونه دې نور وډلو ته وښيي. دوی ته دې سپارښتنه وکړي چې له رنگونو څخه په خپلو ځایونو کې کار واخلي.

فعالیت:

زده کوونکي دې په خپل مينځ کې سره وغږېږي او بيا دې شکل انځور کړي. وروسته دې هره ډله خپل انځورونه نور وډلو ته ښکاره کړي چې ددوی د هڅونې او تشويق سبب وگرځي.

ارزونه:

- د چاپیریال له ساده موادو څخه کار اخیستلی شي؟
- په کار کې نوښت شتون درلود؟

کورنی، دنده: د پورته شکل په شان خو واره تمرین وکړئ!

شپږم لوست

لاسي کار

موخه: د توربانجن دلاسي کار سره د زده کونکو اشنا کول.

پوښتي:

- له کومو شیانو څخه توربانجن په لاسونو جوړولی شی؟
- په کومو رنگونو توربانجن رنگیږي؟

گران ښوونکی دي:

دلاسي کار (ټکنالوژي) په هکله زده کونکو ته معلومات ورکړي او هم دې د جوړولو په وخت کې له دوی سره مرسته وکړي. زده کونکو ته دې لارښوونه وکړي چې د کاغذ او داسې نورو څخه د پورتنۍ لاسي کار په جوړولو کې استفاده وکړي. د سیمه ییزو توکو لکه خټې، کاغذ، اومقوا څخه دې استفاده وکړي.

فعالیتونه:

زده کونکي دې له خټې او یا کاغذ څخه توربانجن جوړ او هغه دې رنگه کړي او د ښوونکي د لارښوونو څخه دې ګټه واخلي.

ارزونه:

- د لاسي کار په جوړولو کې نوښتګري (ابتکار).
- د چاپیریال له موادو څخه سمه ګټه اخیستنه.

کورنۍ، دنده: د خپلې خوښې یوه سبزي له موادو څخه په لاس جوړه کړی.

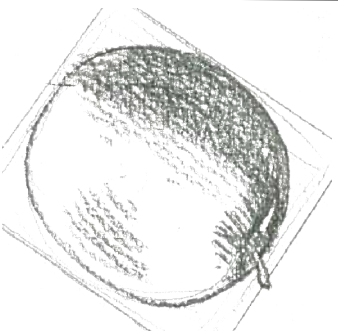
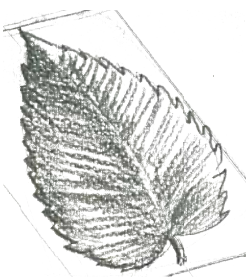
اووم لوست

منه او پاڼه

موخه: دمنې او دهغې دپاڼې له انځورولو سره دزده کونکو آشنا کول.

پوښتي:

- منه دڅه شي نه لاس ته راځي؟
- دمنې خورل څه گټه لري؟

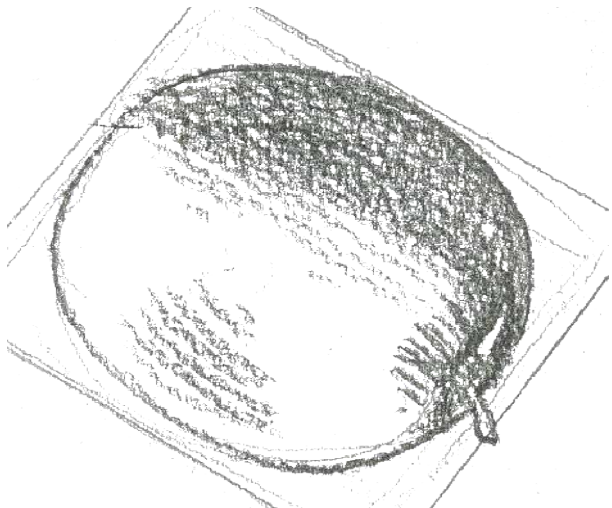
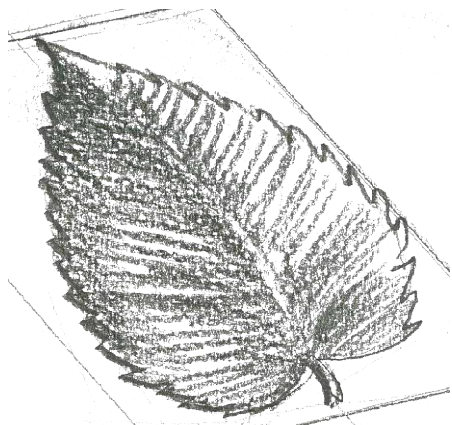

بناخلي ښوونکي:

منه د کتاب له مخې دټولگي په توره دډه دهغې له اساساتوسره انځور کړئ او دسکيچ، سيوري او روښنایي په هکله يې دوی ته معلومات ورکړئ او دلاندې فعاليت په سرته رسولو کې دوی ته لارښوونه وکړئ^۱

فعاليت:

دمنې دانځورولو په وخت کې دټولگي دتورې دډې انځورته په څير وگورئ او دکتاب اوتورې دډې نه په گټې اخيستنې کار پيل کړئ^۱ د تکميل نه وروسته هغې ته پر داز ورکړئ^۱

ارزونه:

- د چوکاټ په دنده کې د خطونو د سکیچ په پام کې نیول.
- په پورتني شکل کې د سیوري اوروښتایي او پر د اړ بنډول.

کورنۍ دنده: پورتني شکل یو وار بیا تمرین کړئ^۱

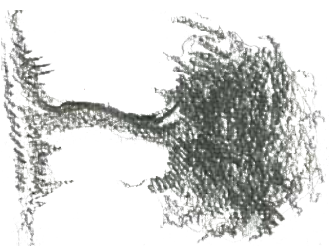
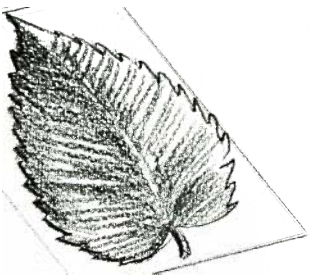
اتم لوست

ونه او پاڼه

موخه: دوتې او دهغې دپاڼې له انځور و لو سره د زده کونکو بلنیدل.

پوښتني:

- دمڼې ونه د کال په کوم فصل کې ، پاڼې او گلان کوي؟
- د هیواد په کومو سیمو کې مڼې ښه او په زړه پورې وده کوي؟

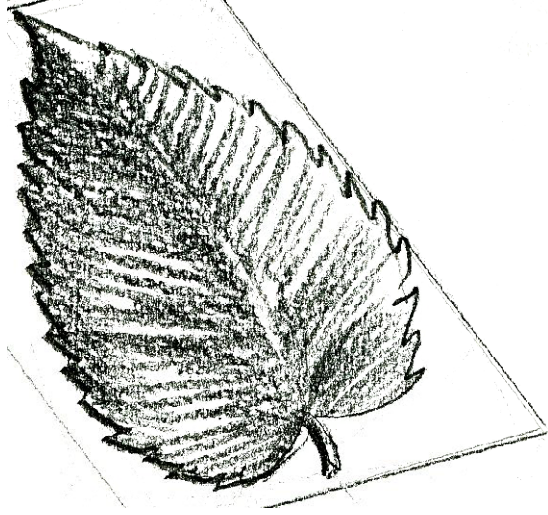

ښاغلی ښوونکی:

زده کوونکي دي په ډلو وویشل شي. دوتې او دهغې دپاڼې، سکېچ او باندني خطونو په هکله دې خبرې وکړي اوپه انځور و لودې لگيا شي. د انځورولو وروسته دهرې ډلې رسمونه د ميز په سر يا په ديوال وڅيړئ چې دوي دخپلو انځورونو تعداد وکړي. دا کار ددوی دهڅوڼي او تشويق سبب گرځي.

فعاليتونه:

هره ډله دي له مشورتي وروسته په انځورولو پيل وکړي. لومړی دي انځور په نيت (خفيف) ډول انځور کړي او بيا دي په ډير زغم هغې ته د سپورتي او روښنايي په انځورولو لگيا شي.

ارزوننه:

- د زده کونکو نوښتګر حس.
- له تنو او روښانه خطونو څخه ګټه اخېستنه.

کورنی، د لاس: د مني ونه او د هغې پاڼه تمرین کړئ!

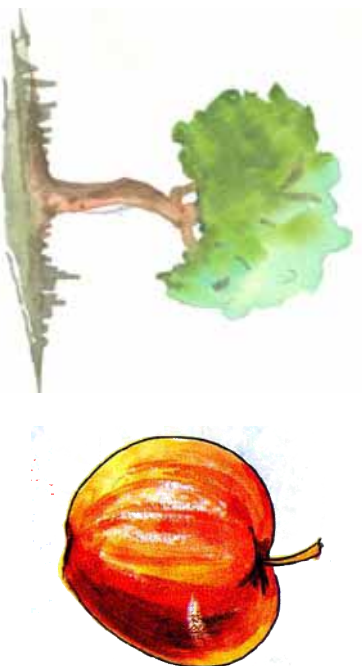
نهم لوست

ونه او مڼه

موخه: د مڼې درنگه کولو او دهغې د ونې له انځورولو سره د زده کونکو اشنا کيدل.

پوښتنې:

- دمغې او دهغې د پاتو رنگونه څه توپير لري؟
- په مڼه او ونه کې يې کوم رنگونه ترسترگو کېږي؟

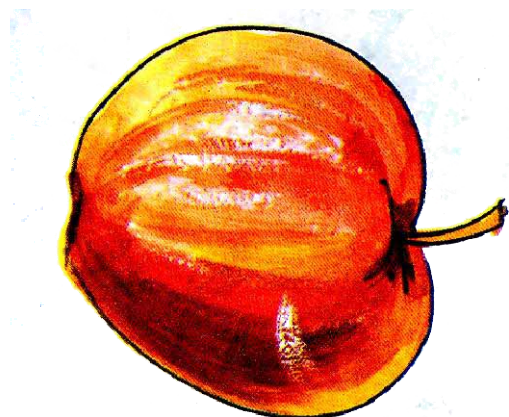
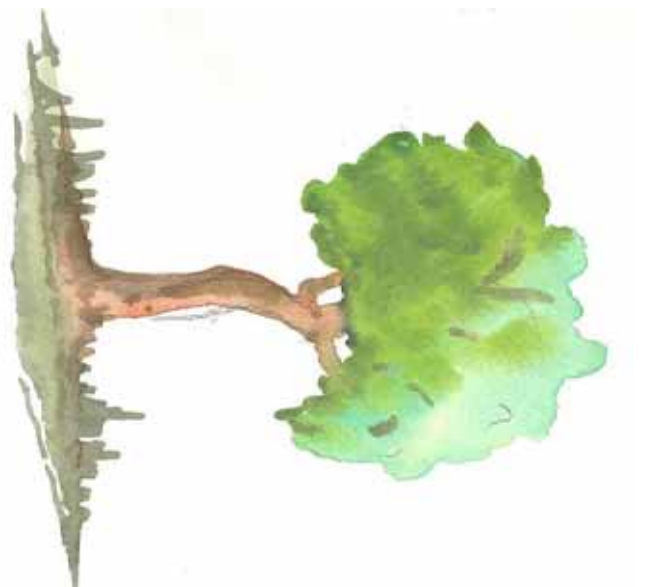

ګرانوښوونکو!

مڼه او دهغې ونه په زده کوونکو انځور کې او درنگه کولو په وخت کې له دوی سره لارمه مرسته وکړئ! انځور ونه يې په ټولګې کې د زده کوونکو د تدارې لپاره وڅړوئ! کار ونه يې وازوئ او درنگه کولو په وخت کې ورته لارمه لار ښوونه وکړئ!

فعاليتونه:

زده کوونکي دې د کتاب رسم ته په څير سره وګوري او هغه دې په تنو (خفيفو) خطونو سکیچ کړي. بيا دې په رنگه کولو لاس پورې کړي.

ارزونه:

- د انځور نظافت او پاکوالی په پام کې نیول.
- د پورتنۍ شکل په شان رنگ شوي دي؟

کورنی، دنده: رنگونه تشرین کړی!

لسم لوست

روهي بانجان

موخه: درومي بانجان د باندنيو خطونو د انځورولو، چوکاټ بندۍ او رنگه کولو سره د زده کوونکو اشنا کول.

پوښتي:

- درنگولو په وخت کې څه احساس درته پيدا کېږي؟
- درومي بانجان خوړل څه گټه لري؟

بناخلوښوونکو!

زده کوونکي ويو هوئ چې درنگه کولو په وخت کې له پوره زغم څخه کار واخلي او خپل رسمونه په ډير غوره سره انځور او رنگه کړي. که چيرې په يوه درسي ساعت کې يې رسمونه بشپړ نه شول، کولای شي چې هغه په کور کې د کورنۍ دندې په وخت کې بشپړ کړي. زده کوونکو ته درنگونو د کارولو لارې چارې ورزده کړي او درنگونو په خپل ځای کارونه دوی ته وښايست.

فعاليتونه:

زده کوونکي دې رومي بانجان په غور او دقت سره سسکيچ کړي او مناسب رنگونه ډي په خپلو ځايونو کې وکاروي. که چيرې د زده کوونکو انځورونه بشپړ نه شول هغه ډي په کور کې رنگ کړي.

ارزونه:

- د کاغذ تناسب په پام کې نیول شوی دی؟
- رنگونه په مناسبو ځایونو کې کارول شوي دي؟

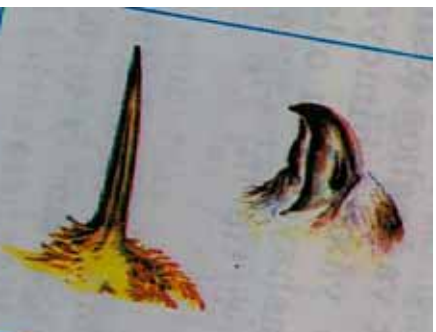
يوولسم لوست

د الوتونکي ککړۍ

موخه: د الوتونکو له انځورولو او پر د ان ورکولو سره بللېدل.

پوښتني:

- لاندې انځور په کومو رنگونو رنگوی؟
- الوتونکي چيرې او سږې؟

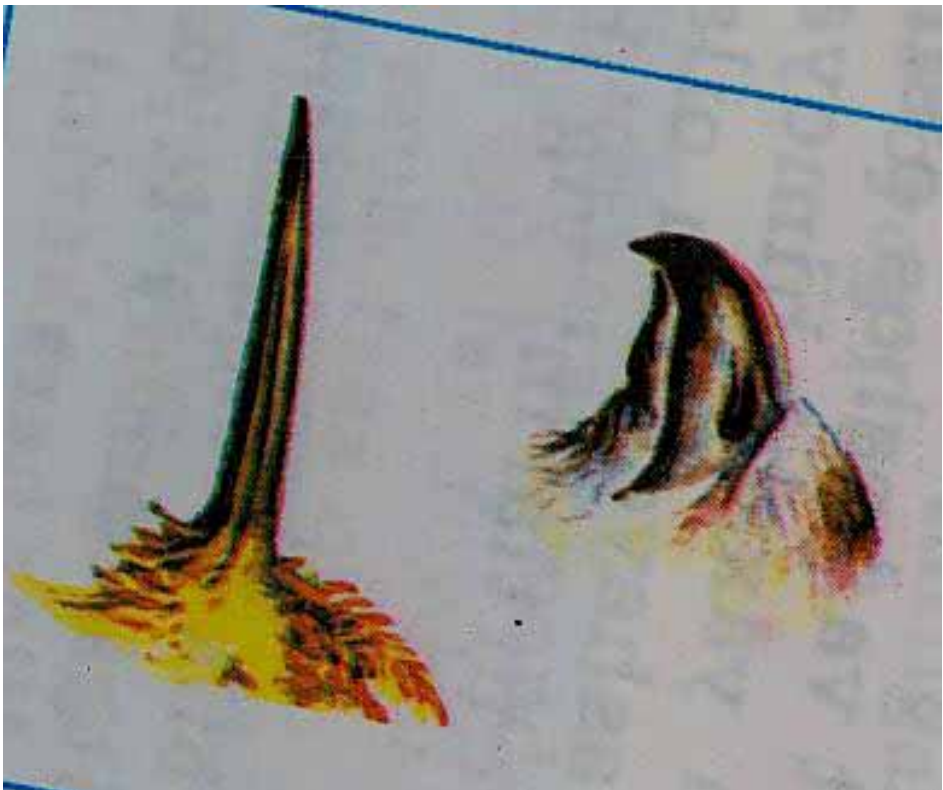

گران ښوونکي دي:

زده کوونکي په ډلو ویشي او هره ډله دي د الوتونکو په هکله فکر وکړي. وروسته دي پورتنۍ انځور وکاږي. دهرې ډلې کار دي نورو ډلو ته وروښيي چې ددوی استعدادونه راوپاړوي.

فعالیتونه:

د زده کوونکو هره ډله دي له پورتنیو شکلونو څخه یو پخپله خوښه انځور کړي او بیا دي د پر د ان په واسطه سیوری اوروښايي پکې وښيي او نورو ډلو ته دي ښکاره کړي.

ارزونه:

- په شکل کې د پرداز په مرسته سیوری او روښنایي په پام کې نیول شوي دي؟

کورنۍ دنده: د یوه الوتونکي ککره انځور کړئ!

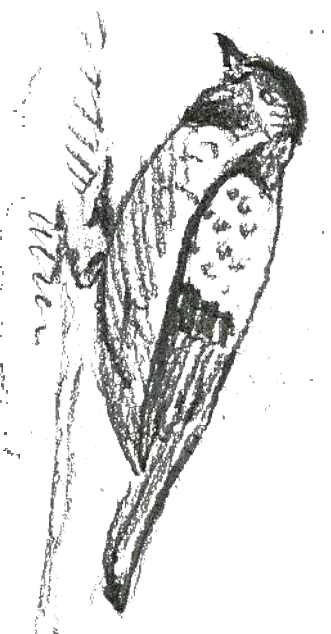
دولسم لوست

الوتونکی

موخه: د سکیچ کولو او د پړداز وټو په مرسته د سیوري اوروښتایي له انځور ولسره د زده کونکو اشنا کول.

پوښتي:

- کورني او د شتي الوتونکي څه توپیر سره لري؟
- هغه الوتونکي چې زموږ په هیواد کې پیدا کېږي نومونه یې واخلئ؟

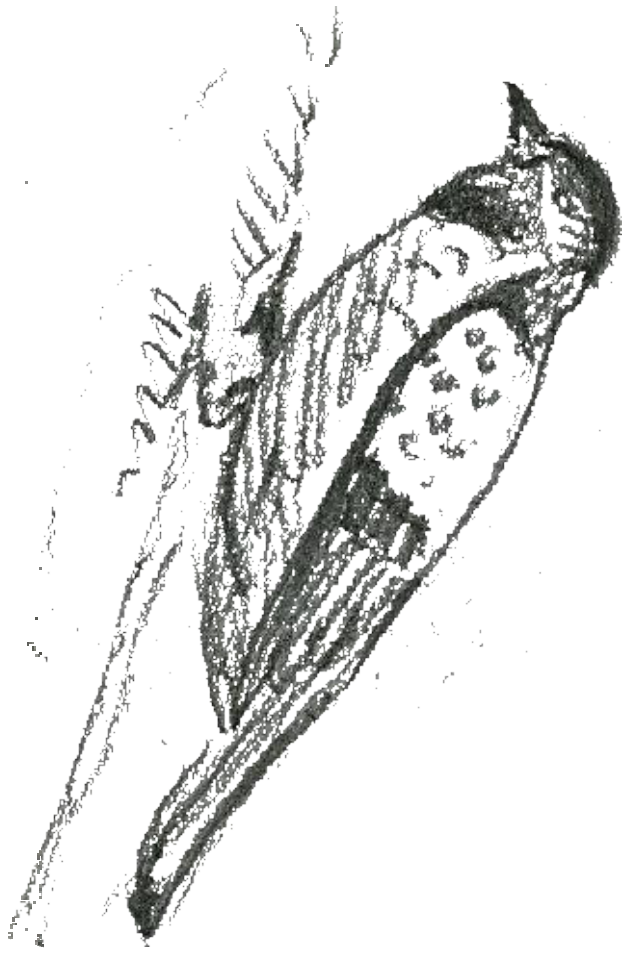

ښاغلی ښوونکی دي:

د پوښتنو سم ځوابونه زده کونکو ته وړایي.
دوی ته دې سپارښتنه وکړي چې د سکیچ کولو، پړداز، ښکلا، سیوري اوروښتایي د انځورولو سمې لارې چارې زده کړي او دوی د بېلو بېلو برخو د اندازه کولو سره اشنا کړي.

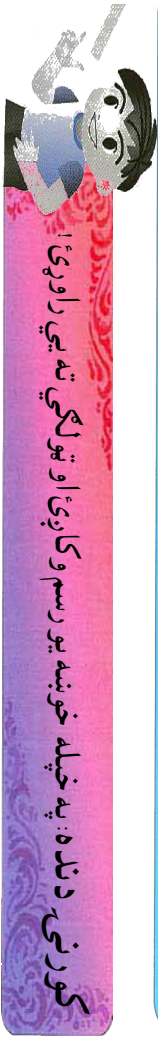
فعالیتونه:

زده کونکي دې د تناسب اړخونه په پام کې ونیسي او د ښوونکي په لارښوونه دې د پورتنۍ شکل په انځورولو او پړداز ورکولو پیل وکړي.

ارزونہ:

- زدہ کوونکو د مختلفو شکلو نو له انځورولو څخه څومره اخیستنه کړېده؟
- تناسب په پام کې نیول شوی دی؟

کورنۍ دنده: په خپله خوښه یو رسم وکاږئ او تیرلکي ته یې راوړئ!

ديارلسم لوست

الوتونکی

موخه: دلاند پني شکل درنگونو او دهغه د باندنيو کرښو له انځور و لوسره اشنا کيدل

پوښتني:

- کوم رنگ مو خوښيږي؟
- په لاندې انځور کې کوم رنگونه ويښخ؟

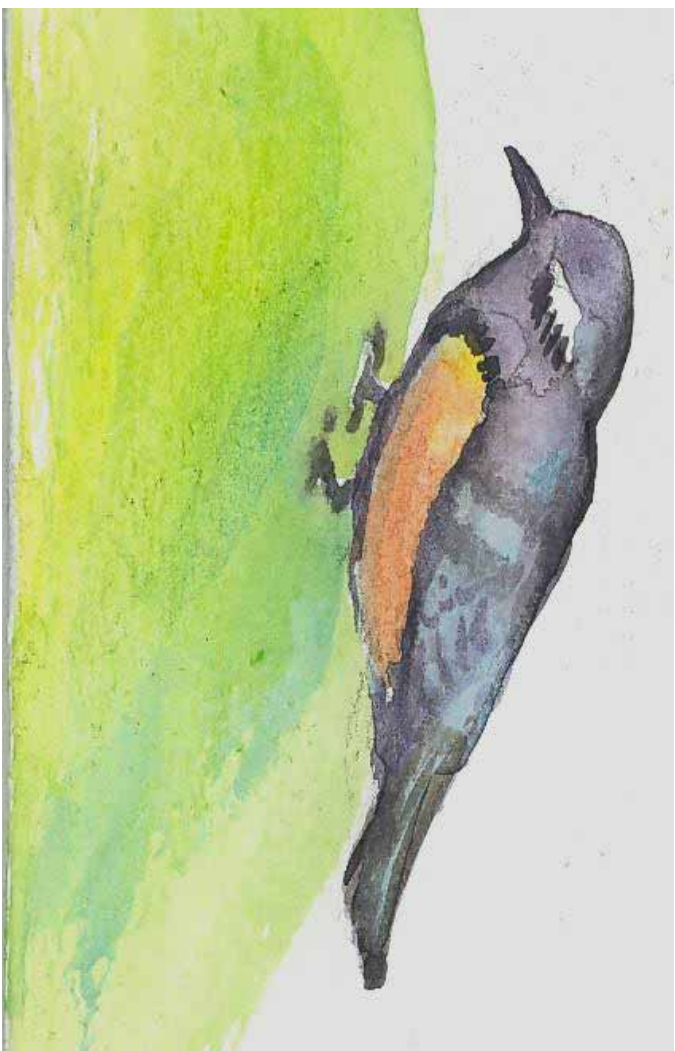

کرانوښوونکو!

زده کوونکي په لومړي ګام کې پورتنی شکل ته متوجه کړئ چې دوی د شکلونو په تناسب او رنگونو باندې وپوهيږي او هغه په عمل کې پلي کړي.

فعالیتونه:

زده کوونکي دې پورتنی شکل په ځیر وگوري او دهغه د تناسب په نظر کې ښو لوستره دي په سکیچ کولو پیل وکړي او بیا دې هغه رنگه کړي.

ارزونه:

- په خيبرکتيا سره سگيچ ترسره شوی دی؟
- رنگونه د شکل په مناسبو ځايونو کې کارول شوي دي؟

کورنی دنده: اسان سکیچونه تمرین کړئ او د ښوونکي له نظره یې تیر کړئ!

خوار لسم لوست

لاسي کار

موخه: د لاسي کار د جوړولو لپاره د اسکلېټ بندۍ دور تيا پيدا کول.

پوښتنې:

- هغه مواد چې لاسي شې تړي جوړېږي نومونه يې واخلئ؟
- د لاسي کار جوړول څه گټه لري؟

گران ښوونکي دي:

د لاسي شیانو په جوړولو کې زده کوونکو ته پوښتنې پيدا کېږي نو دوی ته دې سسم خوښه ووايي او دوی وهڅوي چې د چاپېريال له ساده موادو څخه گټه واخلي. د اسکلېټ بندۍ په هکله دوی ته لازمه اړېښوونه وکړي او بيا دې دوي دخپلو لاسي کارونو رنگه کولو ته وهڅوي!

فعاليت:

زده کوونکي دې تناسب په نظر کې ونيسي او الوتونکي دې اسکلېټ بندي کړي. وروسته دې بې جوړه او رنگه کړي.

ارزونه:

- د شکل تناسب په نظر کې نیول شوی دی؟
- په شکل کې د چاپیریال له ساده موادو څخه ګټه اخیستل شوې ده؟

کورنۍ دنده: له هغو موادو څخه چې ستاسې په چاپیریال کې پیدا کېږي یو الوتونکی مرغۍ جوړه کړئ!

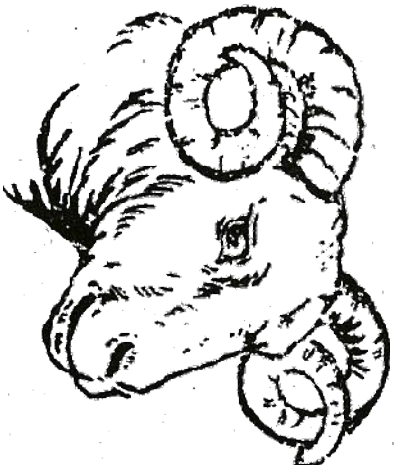
پنځلسم لوست

د څاروي کړۍ

موږ څه: د څارويو د کړۍ، د انځورولو له تناسبونو سره د زده کونکو اشنا کول.

پوښتنې:

- د څارويو په هکله څه معلومات لری؟
- د کورنيو څارويو نومونه واخلئ؟

بناخلوښوونکو!

زده کوونکو ته د پوښتنو سم ځوابونه ووايئ او د څارويو د کړۍ، د سمو انځورولو په هکله دوی ته پوره معلومات ورکړئ د هر يو انځور د کتابچې په يوه گوښه کې اصلاح کړئ!

فعاليت:

زده کوونکي دي له خپلې خوښې سره سم د پېنسل په مرسته پورتنی شکل داسې انځور کړي چې تناسبونه په کې په پام کې نيول شوي وي.

ارزونه:

- د شکل ټاکل او دهغه د انځورولو لارې چارې.
- تناسب په پام کې نیول شوی دی.

کورنۍ دنده: په خپله خوښه یو حیوان انځور کړئ!

شپږ سم لوست

د آس د ککړۍ حرکتونه

موخه: د حرکت په حال کې د آس د ککړۍ له سکیچ کولو سره د زده کوونکو اشنا کول.

پوښتنې:

- آس له کوم ډول حیواناتو څخه دی او کوم رنگونه په کې لیدل کېږي؟
- آس د خلکو ولې خوښ دی؟

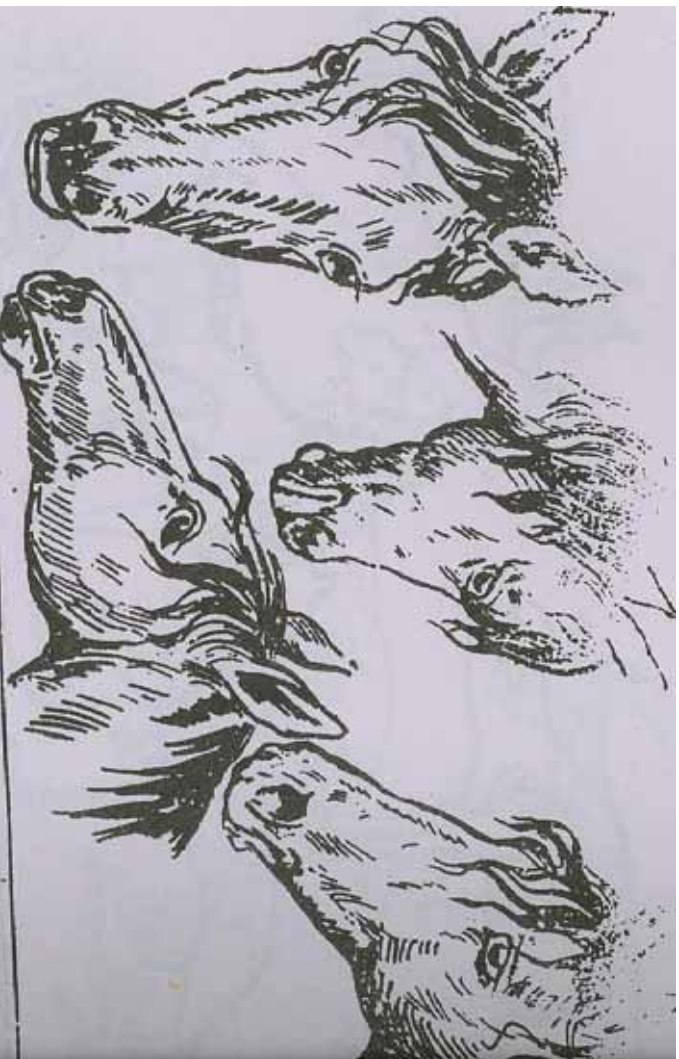

هر اړه ښونکيه:

زده کوونکي به ډلو ویشه په هره ډله د آس بېل بېل حرکتونه انځور کړه.
تاسې د سپوږمۍ او روښنایۍ په انځورولو کې ورسره لږمه مرسته وکړئ!

فعالیت:

د آس له حرکتونو څخه یو حرکت انځور او هغه ته پړداز ورکړئ!

ارزونه:

- سکیچ او حرکتونه په سمه توګه انځور شوي دي؟
- د پرد اړوند په مرسته سیوری او روښنایی په پام کې نیول شوي دي؟

کورنۍ دنده: په خپله خوښه د آس یو حرکت انځور کړئ!

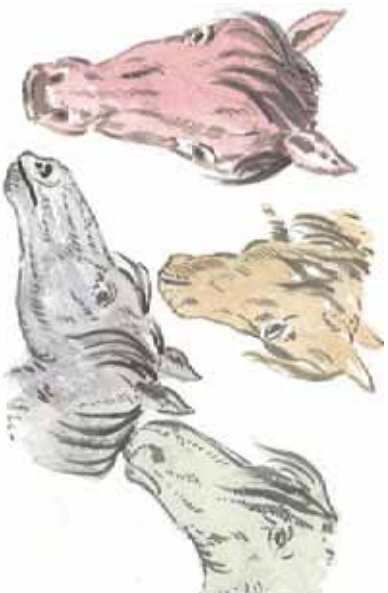
اوو لسم لوست

د آس د کوری- حر کتونه

موخه: له هغو رنگونو سره اشنا کیدل چې په آس کې تر سترگو کيږي.

پوښتني:

- د آس په بدن کې کوم کوم رنگونه ښکاري؟
- کوم رنگ آس مو خوښيږي؟

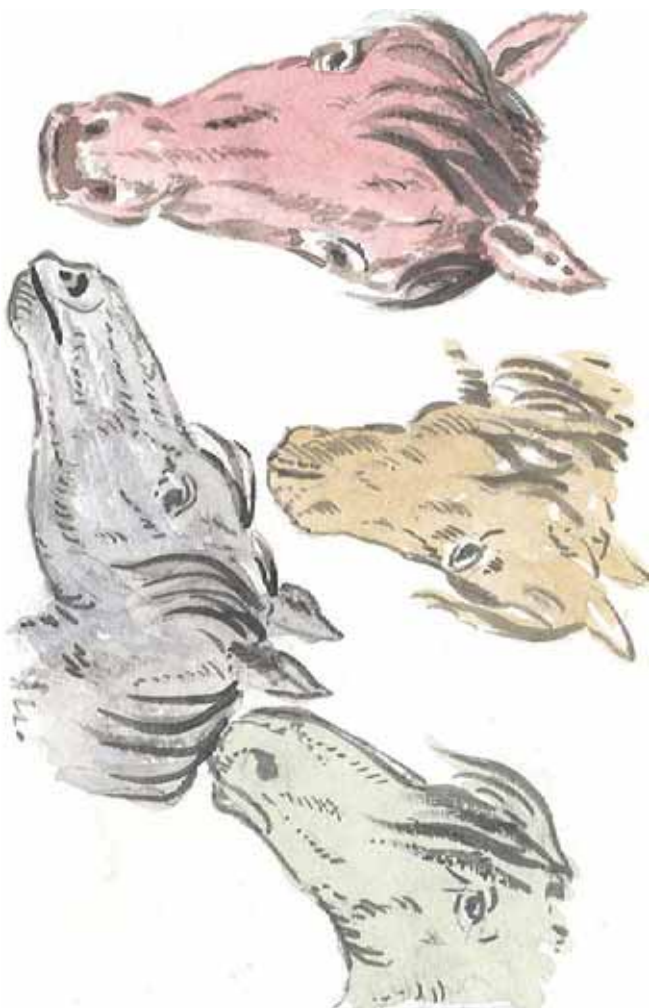

ښاغلي ښوونکي دي:

د آس شکل په زده کوونکو باندې په تېرو (خفيفو) خطونو سکيچ کړي. د سکيچ کولو او رنگه کولو په وخت کې دې دوی ته لارمه لارښوونه وکړي.
د سوالونو سم ځوابونه دې دوی ته ووايي.

فعاليت:

زده کوونکي دې لومړی د آس شکل په تېرو خطونو سکيچ کړي او بیا دې په رنگه کولو پیل وکړي. هڅه دې وشي چې ډیورتني شکل رنگونه پکې وکارول شي.

ارزونہ:

- رنگ ورکول لہ اصل سرہ سمون خوري؟
- د رنگونو پہ گڊولو کي يي څومره مهارت ښودلی دی؟

کورنی، دنده: يو ځل بيا په کور کي آس انځور او رنگه کړئ!

اتلسم لوست

انځور

موخه: دانگورد وږي له انځور و لو او پر دان وړکو لو سره د زده کوونکو اشنا کول.

پوښتي:

- انگورد هېواد په کومو ځایونو کې پیدا کیږي؟
- خوږه له انگور پیژنئ؟

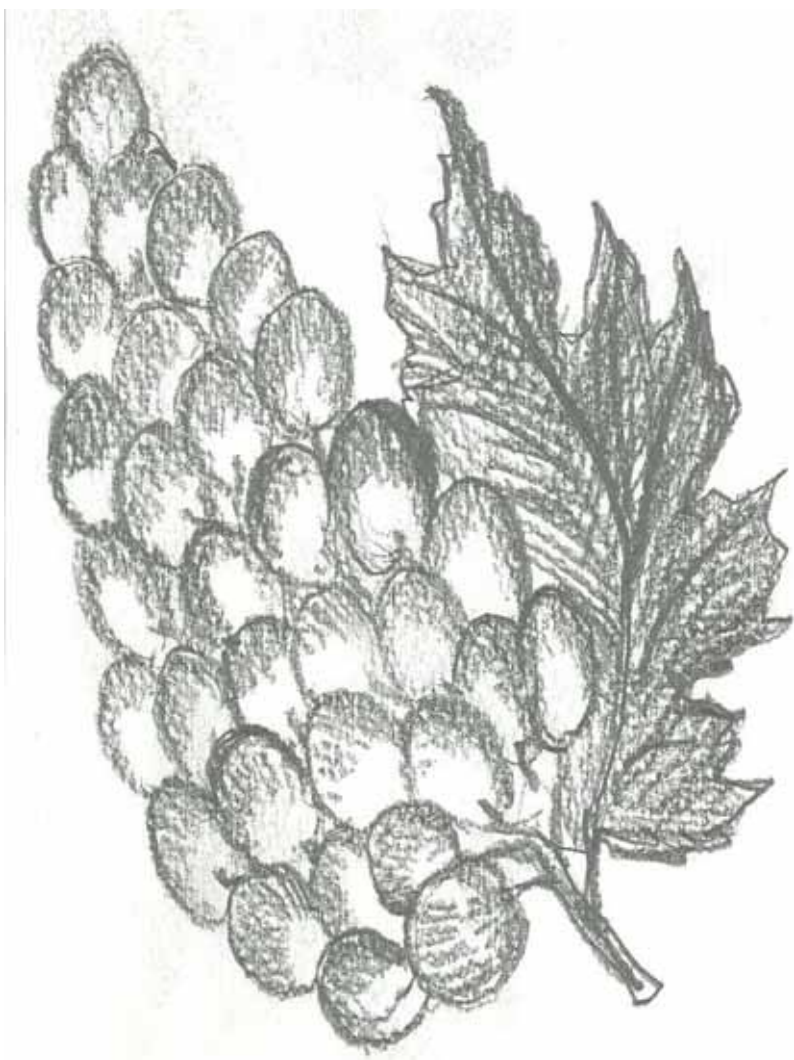

گران ښوونکی دي:

د انگورو د وږي د سکیتچ او پر دان په اړه زده کوونکو ته څرگندونې وکړي. د سیوري او روښنایی په انځور و لو کې دي اړونده مرسته وړ سره وکړي.

فعالیتونه:

لومړی پریورتني انځور باندني خطونه انځور کړئ او بیا د خپل تصویر سیوري او روښنایی ته په غوړ بدلی ښه پر دان وړکړئ!

ارزونه:

- له انځور شوي شکل سره مينه.
- د بنوونکي لارښوونه په پام کې نيول شوې ده.

کورنی، دنفه: د انګورو وېی تهرین او پر د ازورکړی!

نولسم لوست

انگور

موخه: د انگورو د وږي له رنگونو سره د زده کونکو اشنا کول.

پوښتي:

- د رنگ له پلوه موخو ډوله انگور ليدلي دي؟
- د انگورو بڼيزه دگران هيواد په کومو ولايتونو کې شته؟

گر انوښونکو!

د انگورو د رنگونو په اړه زده کونکو ته پوره معلومات ورکړئ!
د دوی کارونه د کتا بچۍ په يوه څنډه کې سم کړئ!
د پورتنیو پوښتنو ځوابونه په سمه توگه ورته وایئ او زياروباسۍ چې د دوی وړتيا زياته شي.

فعاليتونه:

زده کونکي دي په ډلو ووېشل شي د انگورو د وږي او دهغي د رنگونو په اړه دي خبرې وکړي او وروسته دي په انگورو لو بوخت شي. درسمولو او رنگه کولو وروسته دي خپل رسمونه دمیز په سر او يا د تولگي په ديوال وڅړوي ترڅو دوی خپل او دنورو رسمونه وگوري.

ارزونه:

- زده کوونکي درنگونو توپير کولی شي؟
- رنگونه په مناسبو ځايونو کې کارول شوي دي؟

کورني، دنده: د انگورو وړی رنگه کړئ!

شلم لوست

پتنگان

موخه: د پتنگانو له انځور و لو او رنگه کولو سره د زده کوونکو اشنا کول.

پوښتي:

- پتنگان کوم رنگونه لري؟
- کوم رنگ پتنگان موخوښيږي؟

بناخلي ښوونکي دي:

لومړۍ د پتنګ په هکله زده کوونکو ته څرګندوي وکړي. په سکیچ او رنگه کولو کې دې لارمه مرسته ورسره وکړي. زده کوونکو ته دې دنده وسپاري چې له ټولګي څخه دباندې پتنګانو ته په ډېره ځیرکتیا سره وګوري.

فعالیت:

زده کوونکي دې په خپله خوښه له پورتنیو شکلونو څخه یو سکیچ جوړ او د ښوونکي په لارښوونه دې یې رنگه کړي.

ارزونه:

- ترکومه بریده پورې رنگونه په مناسبو ځایونو کې کارول شوي دي.

کورنۍ دنده: یو پټنګ له خټو او یا کاغذ څخه جوړه کړئ!

یو ویستم لوست

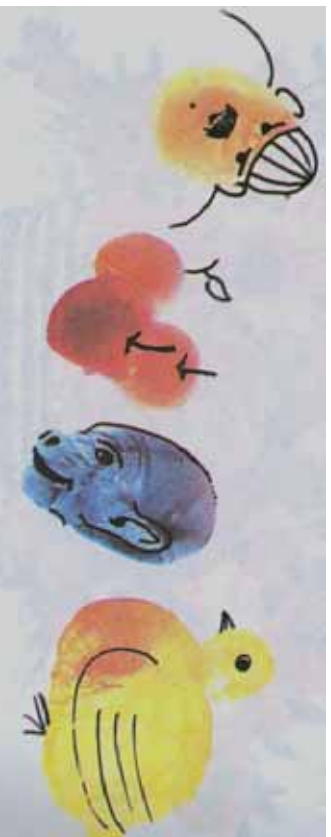
ابتکاري شکلونه

موخه: درنگ، گوتو او خطونو په واسطه دابتکاري انځورونو زده کړه.

پوښتي:

- نوښتگر شکلونه ولې کاروئ؟
- له لاندې شکلونو څخه څه ډول خوند اخلي؟

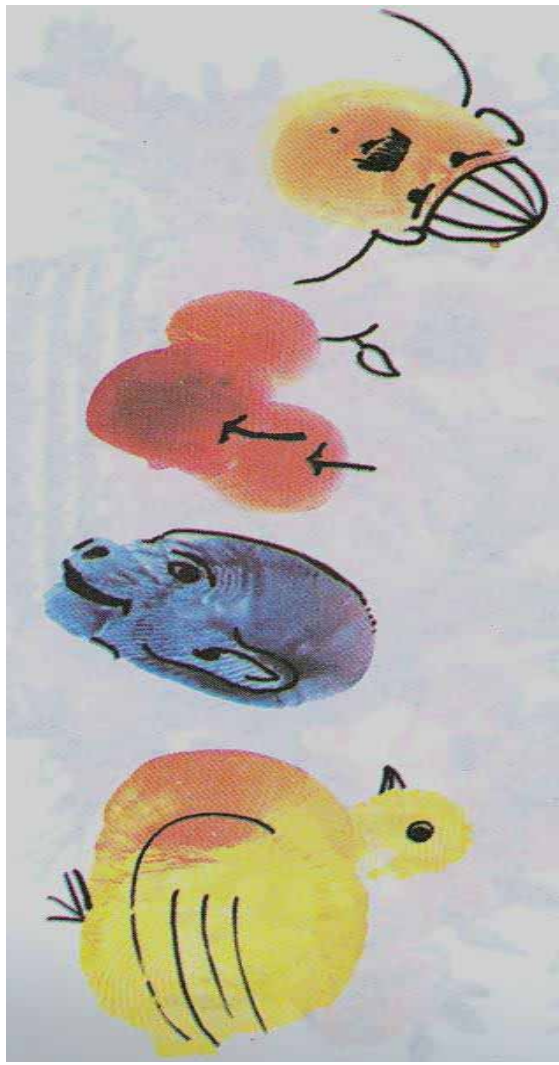

مران ښوونکي دي:

زده کوونکو ته وړايي چې د کتاب په شکلونو سر بيره هغه شکلونه چې له ټولگي څخه د باندې تر سترگو کيږي له هغو څخه هم گټه واخلي. ترڅو د دوی هنري تفکر وهڅول شي.

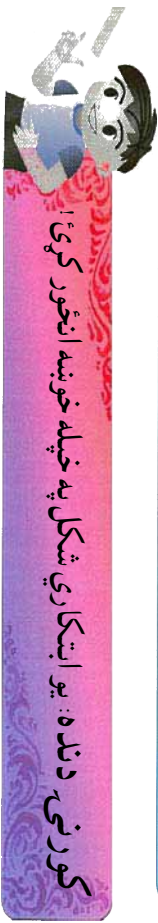
فعاليت:

زده کوونکي دي پورتني شکلونه انځور کړي. کولی شي چې له ټولگي څخه د باندې شکلونه هم انځور کړي.

ارزونہ:

• پہ ابتکاری انجورونو کی لہ خطونو خنہ مناسبہ گتہ اخیستل شوی دہ؟

کورنی، دندہ: یو ابتکاری شکل پہ خپله خوښه انجور کی!

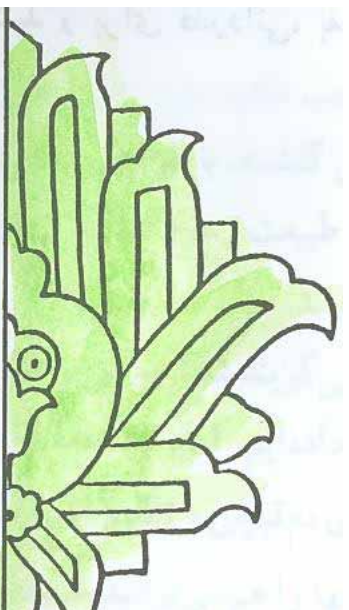
دوه ويستم لوست

ډېزايڼ

موخه: د ډيزاينونو په جوړولو کې د چاپېريال له ساده موادو څخه گټه اخيستنه او درنگ له زده کړي سره د زده کوونکو اشنا کيدل.

پوښتنې:

- له خپل چاپېريال څخه د ډيزاينونو د جوړولو لپاره څه ډول مواد ټاکي؟
- تر اوسه مو اسلامي ډيزاينونه ليدلي وو؟

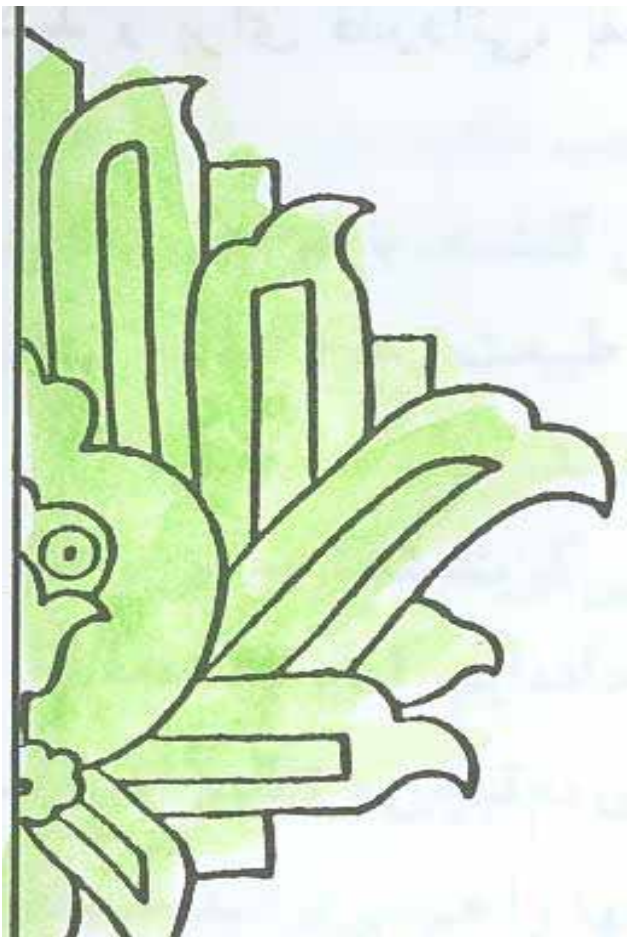

گرانه ښوونکيه:

زده کوونکو ته سپارښتنه وکړه چې د چاپېريال له ساده موادو څخه ډيزاينونه جوړ کړي او په مناسبو ځايونو کې يې وکاروي. دوی کولی شي چې د ونو د پامو، پنبو، کاغذ، ډبرالونو، د جوماتونو له مينارو څخه چې د اسلامي دورو ډيزاينونه لري گټه واخلي.

فعاليت:

زده کوونکي دې سربيره په ذکر شوو ډيزاينونو له ټولگي څخه د باندې کله چې کوم ډيزاين ووينی کولی شي چې په خپله خوښه يې انځور کړي. او دخپلو ټولگيو او تنداري ته يې وړاندې کړي.

ارزونه:

- له طبيعي موادو خڅه څو مړه گټه اخېستل شوي ده؟
- مواد په ښه ډول ترتيب او تنظيم شوي دي؟

کورنۍ دنده: یو ډیزاین جوړ کړئ او د ښوونکي له نظره یې تیر کړئ!

درويشتم لوست

ډېزاین

موخه: له طبیعي موادو څخه د ابتکاري ډیزاینونو له جوړولو سره آشنا کیدل.

پوښتنې:

- له کومو طبیعي موادو څخه ډیزاینونه جوړېږي؟
- دڅه شي لپاره فکر کوئ او څه شی جوړول غواړئ؟

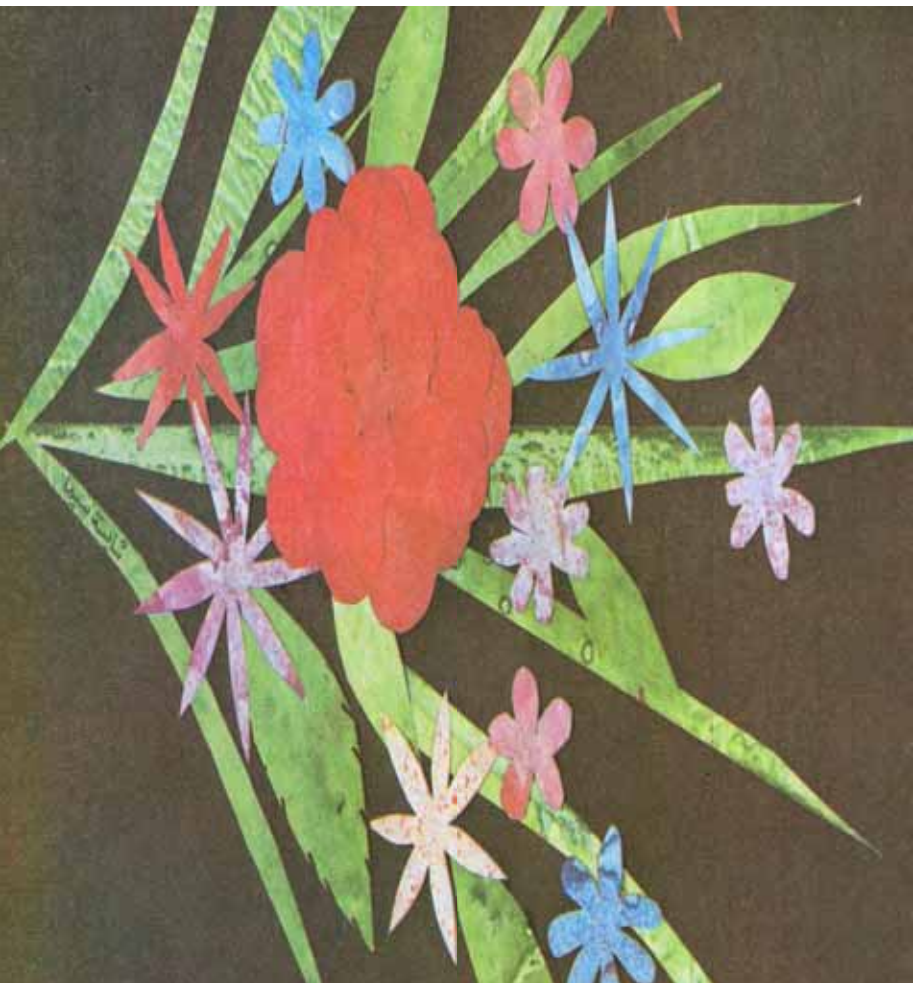

ګرانه ښوونکيه:

زده کوونکي وهڅوئ چې د نوښتګرو ډیزاینونو لپاره ډېر فکر وکړي ترڅو دوی هغه شی یا شکل چې په فکر کې یې ګرځي جوړ کړي. تاسې دوی ته لږمه لارښوونه وکړئ! د دوی انځورونه او یا هغه شی یې چې جوړ کړی دی د زده کوونکو دندارې لپاره په ډیوال وځړوئ چې د دوی ذهني استعداد وده او پراختیا ومومي.

فعالیت:

کله چې زده کوونکي یو ډیزاین جوړوی ښایي لومړی ښه فکر وکړي او بیا هغه جوړ کړي. تاسې کولی شئ چې بیل ډیزاینونه انځور کړئ!

ارزونه:

- دیوه پاکلی شکل د جوړولو لپاره د زده کونکو د فکر څرنگوالی؟
- له طبیعي موادو څخه سمه ګټه اخیستنه؟

کورنی، دنده: په خپله خوښه یو شی جوړه کړئ!

څلورويشتم لوست

دېزاین

موځه: په دېزاینونو کې درنگ له انتخاب او استعمال سره اشنا کیدل.

پوښتنې:

- کوم رنگونه موځوښیږي نو موځه یې واخلئ؟
- د دېزاینونو له رنگه کولو څخه څه احساس درته پیدا کیږي؟

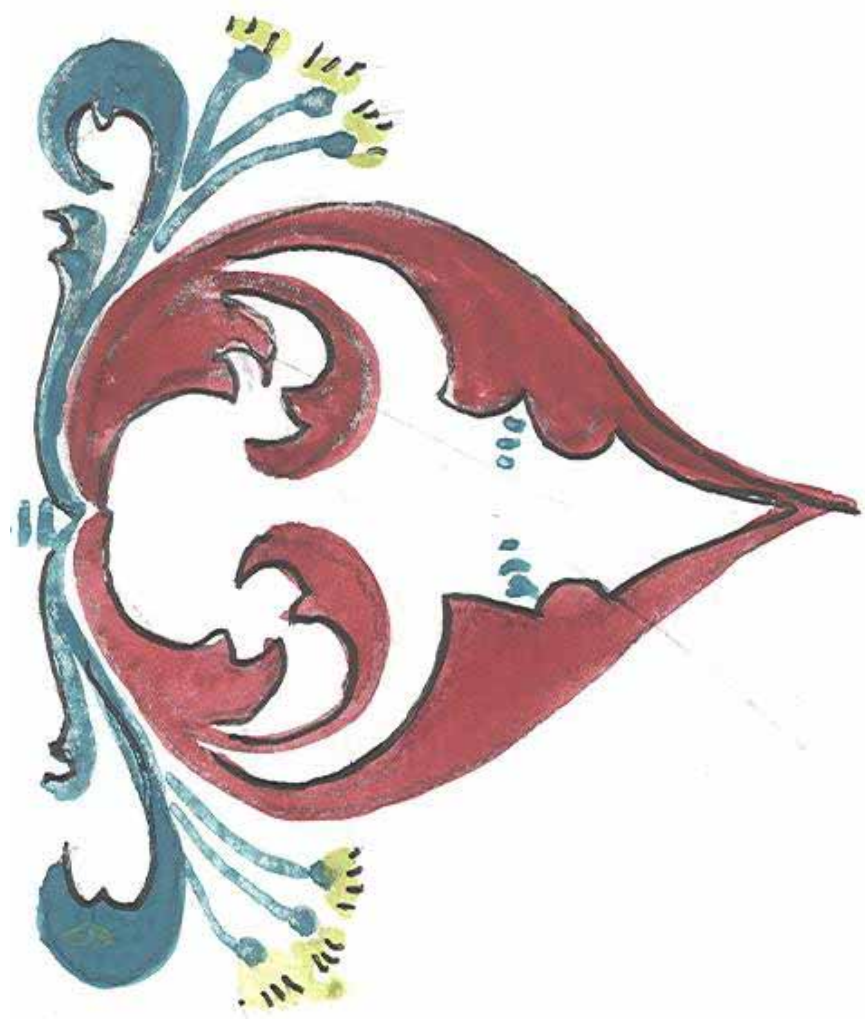

ښاخلي ښوونکي دي:

زیا روښاني چې زده کوونکي په سمه توګه سکېچ کولو او دېزاینونو تنظیم کولو ته وهڅوي او د دوی رسمونه اصلاح کړي.

فعالیت:

پورتني شکل سکېچ او رنگه کړئ!

پنځه ويښتم لوست

خيالي انځور

موځه: د خيالي رسمونو او دهغو په اړه له فکر کولو سره اشنا کيدل.

پوښتني:

- د انځورولو له پاره کوم شکلونه په خيال کې لري؟
- د خيالي شکلونو انځورول څه گټه لري؟

بناغلي ښوونکي دي!

د خيالي انځورونو په هکله زده کوونکو ته معلومات ورکړي.
دوي دي فکر کولو او د خيالي انځورونو رسمولو ته وهڅوي او د دوي رسمونه دي
اصلاح کړي!

فعاليت:

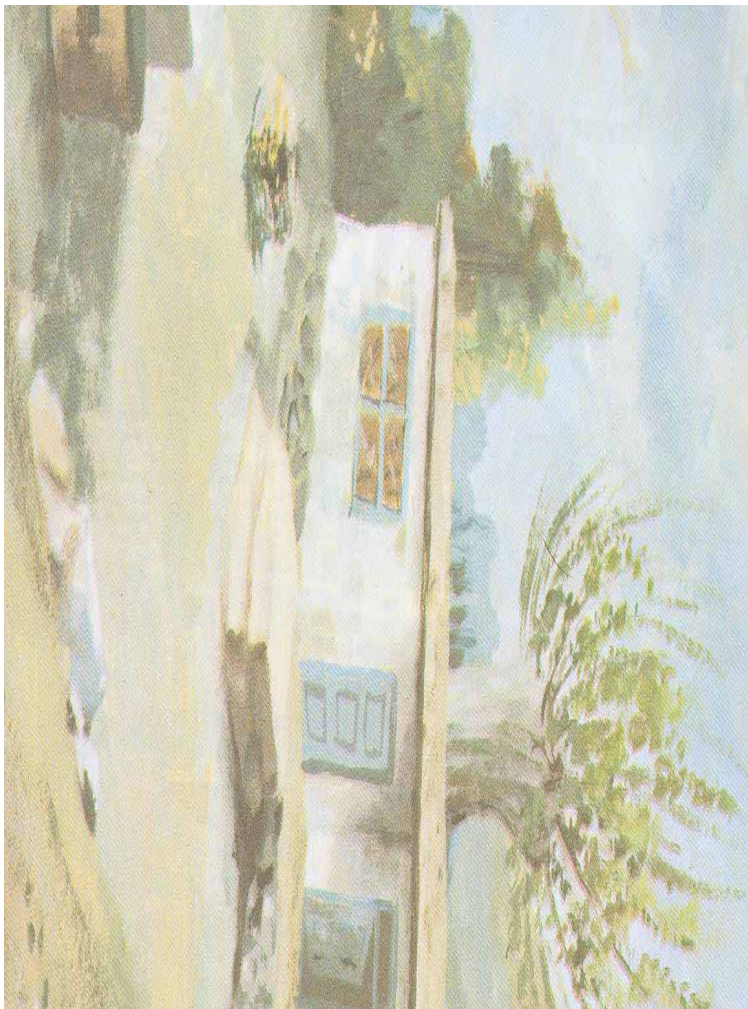
د ښوونکي لارښوونې په پام کې ونيسي او له خپل فکر څخه يو شکل ترسيم کړي!

کورنی، د نند ه: نوښتگر رسمونه!

ارزونه:

- د فکر کولو مهارت؟
- د عملي کولو مهارت؟

شپږ وېشتم لوست

ابتکاري شکل

موخه: د ابتکاري شکلونو له طرحه کولو سره اشنا کېدل.

پوښتنې:

- کله مو ابتکاري شکلو ته جوړ کړي دي؟
- کوم شیان استعدادونو ته وده ورکوي؟

بناغڼه ښوونکيه:

زده کوونکو ته ورښايست چې له طبيعي موادو څخه کوم شیان جوړېدلی شي،
تاسو د شکلونو د جوړېدو په وخت کې له دوی سره لږمه مرسته وکړئ او لاندې
فعالیت په دوی باندې سرته ورسوئ.

فعالیت:

زده کوونکي دې سربيره په پورتني شکل يو بل خيالي شکل له خپل فکر څخه جوړ کړي او
خپل کار دې نورو ته لگولو ته ورښيي چې په کار کې د دوی د پرمختګ سبب شي.

ارزونه:

- له ابتکاري رسمونو څخه مناسبه کټه اخیستنه؟
- د ابتکاري شکلونو د جوړیدلو توان؟

کورنۍ دنده: ابتکاري شکلونه تشرین کړئ!

اووه ويستم لوست ابتکاري شکلونه

موخه: د چاپير يال له موادو څخه د ابتکاري شکلونو زده کول.

پوښتنې:

- هغه مواد چې ابتکاري شکلونه ترې جوړېدلی شي کوم دي؟
- د چاپير يال له موادو څخه کوم شيان جوړولی شئ؟

ګران ښوونکي دي:

د ابتکاري شکلونو په اړه زده کونکو ته معلومات ورکړي او دوی ته دي سپارښتنه وکړي چې د پورتنۍ شکل په پام کې نیولو سره د چاپير يال له موادو څخه لکه د یوه خود کار قلم دنل په واسطه درنګونو پو کول، په رنگ ککړ شوی تار، پنبه کاغذ، بیاتي کولواو دونو دپاڼو او شاخو څخه یو ابتکاري او هنري اثر جوړولی شي.

فعالیت:

زده کوونکي دي پورتنۍ شکل جوړکړي او هم دي ددې په څنګ کې یو بل ابتکاري شکل جوړکړي.

کورنی، دنده: یو ابتکاري رسم انځور کړئ!

ارزونه:

- د زده کوونکو د ابتکار توان.
- د موادو د پیدا کیدو مهارت.

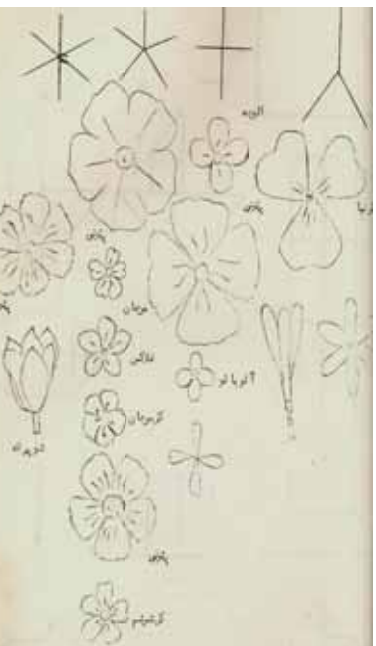
اته ويستم لوست

کاغذي ګلونه

موخه: د کاغذي شکلونو له جوړولو سره اشنا کيدل.

پوښتنې:

- له سپينو او رنگه کاغذونو څخه کوم شیان جوړولی شئ؟
- د کاغذي شکلونو له جوړیدو څخه څه احساس درته پيدا کېږي؟

حیران ښوونکي دي:

د کاغذي شکلونو په ټولو پړاوونو زده کوونکي ویو هوي او د شکلونو جوړولو ته یې وهڅوي ترڅو د هغوی وړتیا وده وکړي.

فعالیت:

د پورته شکل پړاوونه په ځیر سره وگورئ او هغه په ډیر غور سره د ښوونکي د لارښوونې پر بنسټ سرته ورسوئ ترڅو هغه شکل چې غواړئ لاس ته راشي.

نه ويستم لوست

دوه بي طرفه رنگونه

موخه: د دوو بي طرفه رنگونو او دهغو دکارو لوسته سره د زده کوونکو آشنا کول.

پوښتني:

- په نقاشۍ (انځورگرۍ) کې بې طرفه رنگونه څه دندې لري؟
- بې طرفه رنگونه په طبیعت کې لیدلې شی؟

ښاغلي ښوونکي دي!

له هنري پلوه تور او سپین بې طرفه رنگونه دي زده کوونکو ته دغه دوه بې طرفه رنگونه وروپېژني! بې طرفه رنگونه د سیوري او روښنایۍ په ښودلو کې استعمالېږي یعنې سیوري په توررنگ او روښنایي په سپین رنگ انځورېږي درسرهغه برخې چې سیوري ولري هغه په توررنگ او روښنایي په سپین رنگ کارول کېږي او تاسې یې په پورته شکل کې په اسانۍ سره لیدلې شی.

فعالیت:

زده کوونکي دي دوه بې طرفه رنگونه په ډیر غوره او خیر سره دښوونکي دلارښوونې اوله پورتني شکل سره سم وکاروي.

دیر شلم لوست خیالي انځور

موږ څه: هغه شکونه چې د زده کوونکو په ذهن کې گرځي دکاغذ په پاڼه دهغو له انځورولو سره آشنا کول.

پوښتي:

- څه ډول فکر کوئ او څه شی انځور وی؟
- د خیالی شکونوله جوړیدو وروسته څه احساس درته پیدا کیږي؟

بناځلی ښوونکی!

زده کوونکي د شکونو په انځورولو کې فکر کولو، تکل کولو او نوښت ته وهڅوئ او لازمه لارښوونه ورته وکړئ! د خیالي رسمونو په هکله څه ناڅه معلومات ورکړئ! زیاروباسی چې په علاقه مندی، سره ذکر شوي کار په عمل کې پلي کړي.

فعالیت:

مخکې له دې چې زده کوونکي شکونه انځور کړي، خو شیبې یې دې دهغو په هکله فکر وکړي او بیا دې دهغو په کار کولو لاس پورې کړي.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library